

dubbelportret

Vertel je jouw kinderen wel/niet dat je kanker hebt?

Tekst: Milou van Beek ~
Foto's: Martijn de Vries

*'Ik had het niet
voor ze kunnen
verbergen'*

Tekstschrijver Esther Smid (47) hoorde in november 2008 dat ze borstkanker had en onderging chemo, een operatie en bestraling. Ze heeft haar dochters Swaan en Luna (toen 9 jaar) vanaf het begin alles verteld over haar ziekte.

'Ik heb mijn dochters altijd heel open opgevoed, alles uitgelegd, al hun vragen beantwoord. Daarom heb ik niet getwijfeld of ik hen zou vertellen dat ik borstkanker had. Ik hoorde het op een woensdagochtend, mijn man haalde Swaan en Luna daarna van school. Ze zagen direct aan hem dat er iets ergs aan de hand was. Je kinderen vertellen dat je kanker hebt, is vreselijk. Als ouder wil je al hun probleempjes oplossen, je plakt pleisters op wondjes, geeft ze een kus en het is over. Nu zadelde ik ze op met zoiets groots, met zoveel zorgen. Maar de diagnose borstkanker had zoveel impact op mij, ik kon dat niet voor ze verbergen. Ze zouden direct voelen dat er iets met me aan de hand was. We hebben die woensdag met z'n vieren in een kringetje gestaan, elkaar vastgepakt, uitgesproken dat we er samen keihard voor zouden knokken. Swaan en Luna vonden het fijn dat ik zo strijdbaar was en fier rechttop bleef staan.

Luna is in de periode dat ik ziek was, vaak verdrietig geweest. Ze wilde dat niet laten merken want ze dacht dat ik al genoeg aan mijn hoofd had en zat in haar eenijte te huilen op haar kamer. Het was voor haar verwarrend dat ik ook goede weken had waarin ik haar prima kon troosten. Ze waren allebei volledig op de hoogte van mijn chemo's en hadden ieder hun eigen manier om daarmee om te gaan. Swaan noteerde het schema gedetailleerd in haar agenda, Luna wilde graag een grote troostknuffel hebben. Ze stelden veel vragen: had ik het al toen zij als baby uit mijn borst dronken? Ik wist veel antwoorden niet en zo ontstond het idee voor het boek 'Gewoon pech als je moeder borstkanker heeft.' De behandelingen worden erin uitgelegd, Swaan en Luna hebben geschreven en getekend hoe jij je als kind voelt als je moeder bijvoorbeeld kaal wordt. Kinderen worden minder bang als ze meer over iets weten: ze hoeven dan niet te piekeren over wat er zou kunnen gebeuren. Wat ze zelf bij kanker bedenken, is vaak nog erger dan de werkelijkheid. Het maken van het boek was voor ons een soort gezinstherapie, de boekpresentatie heel emotioneel. Luna en Swaan zijn er nog steeds heel trots op.'

Fluitist en schrijfster Berdien Stenberg (57) ontdekte in 2008 een knobbelletje in haar borst. Ze wilde de diagnose toen per se buiten de publiciteit houden en vertelde het ook niet aan haar zoon Floris (toen 6 jaar).

'We vierden de verjaardag van Floris, de tuin zat vol visite. Ik had de hele dag gekookt en was aan het einde van de middag heel moe. Twee dagen eerder had ik mijn tweede chemokuur gehad en meteen mijn hoofd kaal laten scheren. Ik ben even op bed gaan liggen. Mijn nieuwe pruik trok ik van mijn hoofd, veel te warm. Floris was me gaan zoeken en trof me met dat kale hoofd aan. 'Mama! Je hebt geen haar meer!' riep hij. Ik had er geen moment bij stilgestaan dat hij mij zonder haar zou kunnen zien. Zo kalm mogelijk vertelde ik over het pilletje dat ik van de dokter had gekregen, daardoor was mijn haar uitgevallen. Het zou vanzelf weer aangroeien. "Vertel het maar niet verder", zei ik tot slot. Hij aaide met zijn kleine kinderhanden zachtjes over mijn gladde schedel en schoot toen het balkon op. Met zijn handen als megafoon aan zijn mond schreeuwde hij naar het bezoek: "Hallo allemaal! Mijn moeder die is kaal!" Toen ik hem een paar dagen later met mijn pruik op van de bso haalde, riep hij in de auto: "Mam! Je hebt weer haar!" Ik vertelde dat het een pruik was en voor ik het wist zette hij 'm zelf op zijn hoofd.

Het was een bewuste keuze om Floris niets over mijn ziekte te vertellen. Toen ik het mijn twee oudere kinderen van 16 en 18 vertelde, stortte hun wereld in. Ik kon geen argument verzinnen om mijn jongste ook met die kennis te belasten. Een jong kind moet een onbezorgde jeugd hebben en zich geen zorgen maken over de vraag of zijn moeder misschien dood zal gaan. Bovendien was mijn lichaam zo sterk dat ik kon blijven doorwerken. Floris is dus nooit met een doodzieke moeder geconfronteerd. Een jaar of twee geleden viel Floris tijdens een stoeipartijtje op mijn borst. "Au!" riep ik, "je moet een beetje voorzichtig doen! Weet je nog toen ik kaal was en een pruik droeg? Toen had ik borstkanker, daar heb ik nog een litteken van, dat is een beetje gevoelig." "Maar van kanker ga je toch dood?" vroeg hij. "Ben ik dood dan?", antwoordde ik. Terugkijkend ben ik blij dat hij zich nooit zorgen heeft hoeven maken over een zieke moeder.' ●

*'Een jong
kind moet een
onbezorgde
jeugd hebben'*